

UCHWAŁA Nr XXXIV/287/21
RADY MIASTA ŻYRARDOWA

z dnia 28 stycznia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2021 rok**

Na podstawie art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

§ 1.

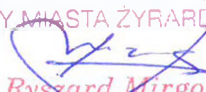
Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Żyrardowa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA ŻYRARDOWA

Ryszard Mirgos

**Miejski Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na 2021 rok**

Spis treści

Wstęp.....	3
Opis problemu.....	3
Zasoby lokalne do prowadzenia działalności profilaktycznej i pomocowej.....	17
Cele programu.....	18
Rozdział I Zadania przyjęte do realizacji programu.....	19
Zadanie I Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	19
Zadanie II Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.....	19
Zadanie III Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także pozalekcyjnych programów opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.....	20
Zadanie IV Zwiększenie dostępności form aktywności – alternatywnych w stosunku do używania alkoholu i tytoniu.....	21
Zadanie V Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.....	22
Zadanie VI Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się profilaktyką ryzykownych zachowań.....	22
Zadanie VII Działania na rzecz ograniczania dostępności alkoholu, szczególnie dla nieletnich oraz bezpieczeństwa w miejscach publicznych na terenie Miasta Żyrardowa.....	23
Rozdział II Zadania i kompetencje członków miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.....	24
Rozdział III Realizatorzy programu.....	26
Rozdział IV Finansowanie programu.....	26
Rozdział V Ewaluacja programu.....	27

WSTĘP

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok opracowano w oparciu o Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narodowy Program Zdrowia, Krajowy Program Profilaktyki, Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Mazowieckim.

Program wpisuje się również w cele i zadania zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Żyrardowa. Realizuje główne cele Strategii takie jak: pomoc społeczna i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii, w tym cele szczegółowe: profesjonalna pomoc terapeutyczno – profilaktyczna, racjonalna i efektywna profilaktyka problemowa, skuteczne przeciwdziałanie uzależnieniom, promocja zdrowego stylu życia.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok opracowano na podstawie :

1. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2020 poz. 2277)
2. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218).
3. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876).

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Zadania te w szczególności obejmują m.in.: zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu; udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie; prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży; wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy¹ oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

OPIS PROBLEMU

Alkohol jest bezpośrednią przyczyną wielu schorzeń, w tym chorób wątroby, wysokiego ciśnienia, chorób serca, zawału, nowotworów przewodu pokarmowego, zaburzeń psychicznych, zwłaszcza o charakterze depresyjnym i lękowym. Nadużywanie alkoholu jest przyczyną uszkodzeń ciała i śmierci w wyniku: wypadków, przemocy, zatruc, samobójstw.

---

¹ Art. 13¹ ustawy dotyczy zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych., Art. 15 ustawy dotyczy zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw.

Posługując się wynikami polskich badań epidemiologicznych liczbę osób uzależnionych w Polsce można oszacować na ok. 800 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie na ok. 2,5 mln.

Badania CBOS-u z 2019 pokazują, że ponad połowa Polaków (56%) deklaruje, że pije alkohol okazjonalnie, mniej niż co dziesiąty badany spożywa go często (8%), a co trzeci unika okazji do picia alkoholu lub w ogóle nie bierze go do ust (33%). W stosunku do badania z 2010 roku nieznacznie zmniejszył się odsetek deklarujących częste picie (z 11% do 8%), a nieco więcej ubył całkowitych abstynentów (z 22% do 16%). Wzrósł więc udział osób spożywających alkohol czasami, z dobrej okazji, ale nie często (z 50% do 56%). Odsetek ten jest obecnie najwyższy (...).

W kwestii rodzaju spożywanego alkoholu najczęściej spożywanym alkoholem jest piwo, ale jego udział znacząco zmalał od 2010 roku. Wówczas co druga osoba spośród pijących alkohol (52%) przyznawała, że najczęściej sięga po piwo. Obecnie wybiera je 39% osób, które nie rezygnują z napojów procentowych. Na drugim miejscu znajduje się wino (25%), a na trzecim – wódka (16%). Odsetek osób najchętniej wybierających wino rośnie od 2007 roku, natomiast największy wzrost dotyczy alkoholi wysokogatunkowych, np. koniaku, whisky – obecnie co dziewiąta osoba (11%) pijąca alkohol deklaruje, że jeśli sięga po kieliszek, to najczęściej z tego typu trunkiem.

W drugiej połowie 2020 roku przeprowadzono w Żyrardowie badania ankietowe. Celem badania była identyfikacja zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym. W przeprowadzonej ankiecie zbadano postawy i przekonania dorosłych mieszkańców między innymi na temat alkoholu.

Pierwszą z poruszanych kwestii był wiek inicjacji alkoholowej. Najwięcej ankietowanych wskazało na wiek między 16 a 18 rokiem życia - 57%. O zwyczajach związanych ze spożywaniem alkoholu dobrze świadczy fakt, że 42% osób deklaruje pierwsze spożycie alkoholu po osiągnięciu pełnoletności, a zaledwie 1% poniżej 15 roku życia.

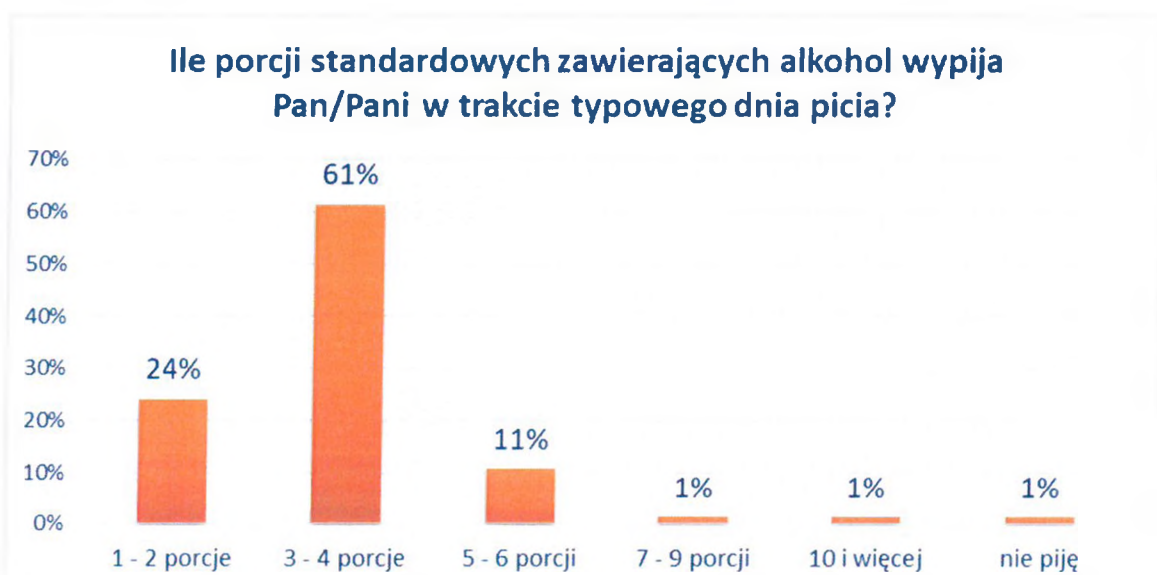
Kolejną kwestią była częstotliwość spożywania alkoholu. 8% respondentów to osoby deklarujące abstynencję. Większość badanych przyznała, że pije alkohol kilka razy w miesiącu (65%). 18% badanych wskazało, że spożywa alkohol kilka razy w tygodniu. Wobec tego,

można podsumować ten wynik stwierdzeniem, że zdecydowana większość mieszkańców spożywa alkohol okazjonalnie, aczkolwiek istnieje grupa ryzyka uzależnienia od alkoholu.

Oprócz częstotliwości spożywania alkoholu ważne są także jego ilości. Porcja standardowa alkoholu (tzn. 10g czystego, 100% alkoholu) zawarta jest w ok. 250 ml piwa o mocy 5% (pół butelki), w ok. 100 ml wina o mocy 12% (jeden kieliszek wina) oraz w ok. 30 ml wódki o mocy 40% (mały kieliszek wódki).

Badani deklarowali najczęściej, że spożywają jednorazowo 3-4 porcje alkoholu (61%). W tym pytaniu 1% mieszkańców zadeklarowało abstynencję. W związku z powyższym, należy uznać, że mieszkańcy Miasta Żyrardowa odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu na średnim poziomie ryzyka.

Zachowania związane z piciem alkoholu są w dużej mierze zależne od postaw, czyli chociażby wiedzy na temat szkodliwego działania alkoholu, emocji i motywacji, które towarzyszą jego spożywaniu.

Jedno z pytań dotyczyło mitu, jakoby alkohol zawarty w „słabszych” napojach (piwie, winie) był mniej szkodliwy niż ten zawarty w wysokoprocentowych napojach (np. w wódce). Wyniki świadczą o tym, że to błędne przekonanie występuje, ale nie jest rozpowszechnione wśród dorosłej społeczności Miasta, ponieważ łącznie 13% mieszkańców udzieliło błędnej odpowiedzi.

Kolejne pytanie badające postawy względem alkoholu dotyczyło dostępności i kontroli sprzedaży alkoholu. Łącznie 52% mieszkańców uważa, że należy lub raczej należy ograniczać dostęp do napojów alkoholowych bądź kontrolować jego sprzedaż, 48% osób jest zdania, że nie ma takiej potrzeby. Jednocześnie, łącznie 42% respondentów ocenia osoby pijące alkohol jako zagrażające bezpieczeństwu w środowisku lokalnym. Łącznie 30% respondentów przychyliła się do stwierdzenia, że osoby nieletnie mogą z łatwością kupić alkohol w lokalnych sklepach.

Respondenci uważają, że kobiety w ciąży nie mogą pić bezpiecznie niewielkich ilości alkoholu (99%) oraz że alkohol nie pomaga w trudnych sytuacjach życiowych (86%). Także 94% badanych mieszkańców nie zgadza się z tym, aby prowadzić samochód po spożyciu nawet niewielkich ilości alkoholu.

Można uznać, że wysoki odsetek badanych mieszkańców przyjmuje konstruktywne postawy wobec alkoholu i nie ulega stereotypom.

<i>Twierdzenie</i>	<i>Zdecydowanie zgadzam się</i>	<i>Raczej zgadzam się</i>	<i>Raczej nie zgadzam się</i>	<i>Zdecydowanie nie zgadzam się</i>
<i>Alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce.</i>	2%	11%	81%	6%
<i>Dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany.</i>	3%	49%	37%	11%
<i>Osoby pijące alkohol zagrażają bezpieczeństwu w moim środowisku lokalnym.</i>	9%	33%	41%	17%
<i>Osoby nieletnie mogą z łatwością kupić alkohol w lokalnych sklepach.</i>	7%	23%	35%	35%
<i>Picie alkoholu pomaga w trudnych sytuacjach życiowych.</i>	5%	9%	41%	45%
<i>Prowadzenie samochodu po niewielkiej ilości alkoholu jest bezpieczne.</i>	0%	6%	45%	49%

**Kobiety w ciąży mogą
bezpiecznie pić niewielkie
ilości alkoholu.**

0%

1%

45%

54%

Skalę problemów związanych z występowaniem uzależnień, w tym ze szkodliwym spożywaniem alkoholu wśród podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żyrardowie w latach 2018 – 2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 1 Liczba podopiecznych MOPS w Żyrardowie dotkniętych różnymi typami uzależnień w latach 2018, 2019 i 2020 (I, II i III kwartał)

Wyszczególnienie	Liczba osób		
	Kobiety	Mężczyźni	Razem
2018 rok			
Alkohol	7	16	23
Narkotyki/dopalacze	3	7	10
Hazard	0	1	1
ICT (teleholizm, internet, gry)	0	0	0
Razem	10	24	34
2019 rok			
Alkohol	6	21	27
Narkotyki/dopalacze	2	7	9
Hazard	0	0	0
ICT	0	0	0
Razem	8	28	36
2020 rok (do 30.09.2020)			
Alkohol	5	13	18
Narkotyki/dopalacze	2	3	5
Hazard	0	0	0
ICT	0	0	0
Razem	7	16	23

W tabeli zamieszczono dane figurujące w sprawozdaniu *Ocena Zasobów Pomocy Społecznej* za 2019 r. oraz sprawozdaniu resortowym MRPiPS - 03 za okres I-IX 2020 r. Porównanie tych danych z danymi za poprzednie lata pozwala stwierdzić, że nastąpił spadek liczby podopiecznych MOPS w Żyrardowie, którzy są uzależnieni od psychoaktywatorów, a także od hazardu. Należy pamiętać, że dane te nie ukazują rzeczywistego zakresu uzależnień, bowiem odnoszą się jedynie do osób i rodzin korzystających z pomocy MOPS w Żyrardowie, a choroba alkoholowa, narkomania dotyka przecież nierzadko także osoby i rodziny zamożne i często przyjmuje postać alkoholizmu funkcjonalnego.

Poniżej przedstawiono informacje uzyskane od Straży Miejskiej na temat zdarzeń z udziałem mieszkańców po użyciu alkoholu, zarejestrowanych w poszczególnych latach.

Tab. 2. Zdarzenia, w poszczególnych latach, z udziałem mieszkańców po użyciu alkoholu zanotowane przez Straż Miejską

L.p.	Rodzaj wykroczeń	2017	2018	2019
1.	Spożywanie alkoholu w miejscu publicznym	312	234	226
2.	Zakłócanie spokoju porządku publicznego w stanie po użyciu alkoholu	46	36	30
3.	Nieobyczajne wybryki w stanie upojenia alkoholowego	39	45	52

Obserwacje i badania pokazują, że zachowania ryzykowne są skorelowane – jedne pociągają za sobą inne (np. picie alkoholu z reguły współwystępuje razem z paleniem papierosów).

Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 w szkołach, wskazuje iż napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 80,0% uczniów z młodszej grupy i 92,8% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% piętnasto-szesnastolatków i 76,1% siedemnasto-osiemnastolatków.

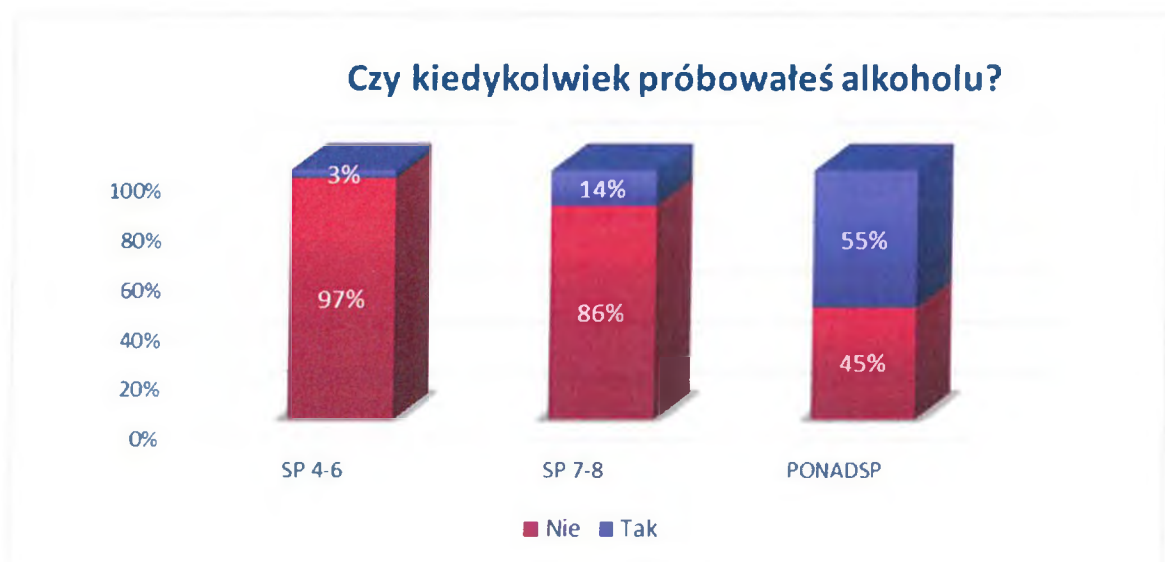
W żyrardowskich placówkach oświatowych przeprowadzono badania przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO. Jest to program pozytywnie zaopiniowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, który pozwala na efektywne badanie postaw uczniów. Forma ankiety internetowej jest dla dzieci i młodzieży atrakcyjna oraz pozwala na upewnienie się, czy wszystkie pytania zostaną wypełnione.

Podstawowym celem przeprowadzonych badań była analiza postaw i przekonań wobec substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu.

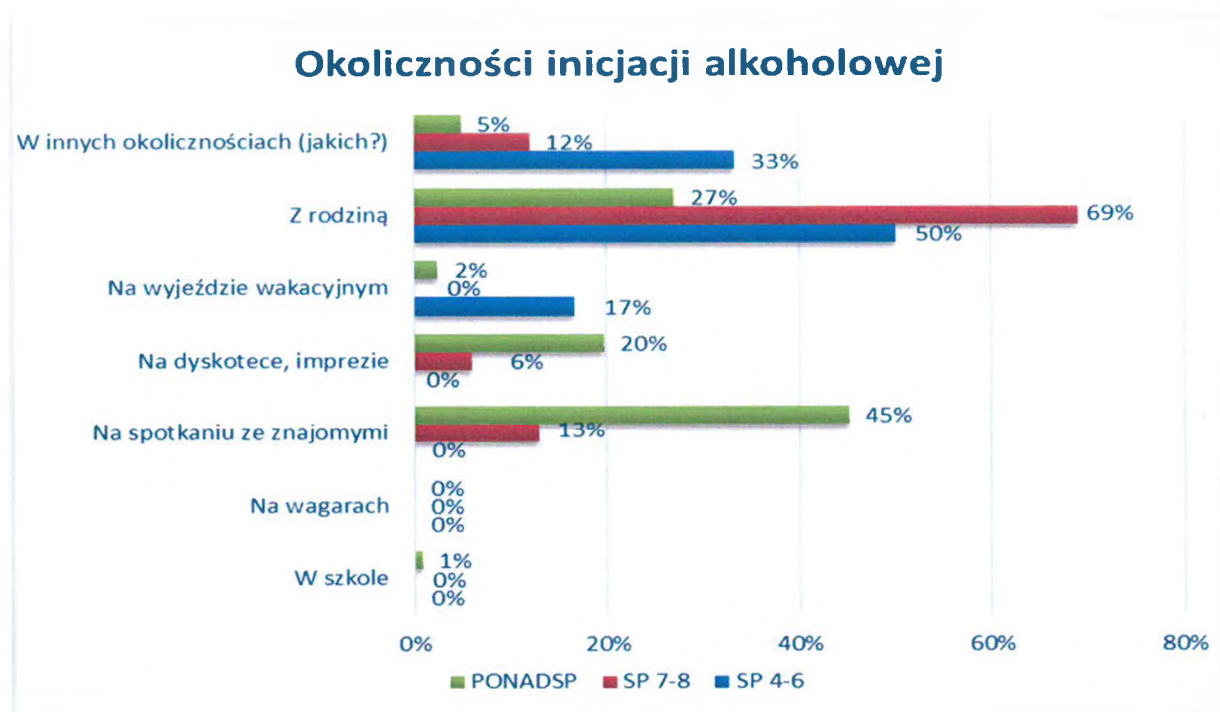
W badaniu wzięli uczniowie szkół podstawowych w przedziałach wiekowych: klasy 4-6, klasy 7-8 oraz uczniowie ze szkół ponadpodstawowych.

<i>Liczebność grup badanych</i>	
Szkoły Podstawowe (4-6)	146
Szkoły Podstawowe (7-8)	111
Szkoły Ponadpodstawowe	222
ŁĄCZNIE	479

Inicjację alkoholową ma za sobą: 3% badanych uczniów klas 4-6, 14% uczniów klas 7-8 oraz 55% najstarszej młodzieży.

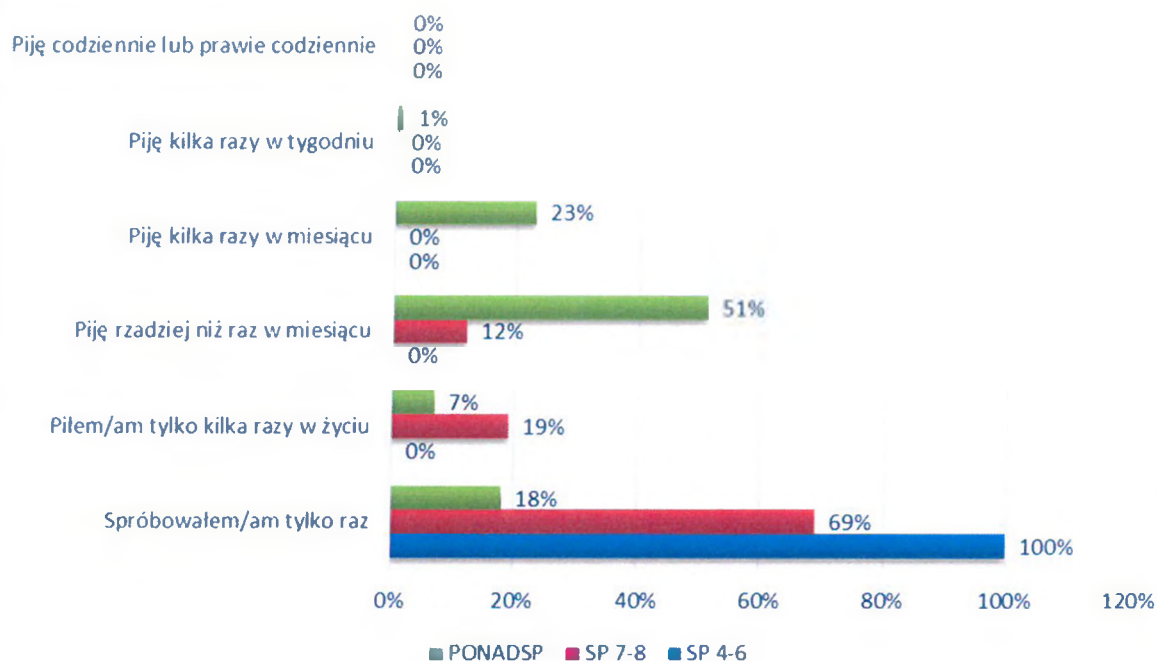
Uczniowie, którzy udzielili odpowiedzi twierdzącej w powyższym pytaniu, jako okoliczności wskazywali towarzystwo rodziny (SP 4-6 – 50%; SP 7-8 – 69%; PONADSP – 69%). Najmłodsi wskazali również wyjazd wakacyjny (SP 4-6 – 17%), a starsi spotkanie ze znajomymi (SP 7-8 – 13%; PONADSP – 45%).

Spożywanie alkoholu jest też powszechnie tolerowane, traktowane, jako element tradycji czy kultury, a wręcz nieodłączny element wielu życiowych wydarzeń - niestety często osoby dorosłe nie widzą problemu w tym, że akceptują włączanie w ten „zwyczaj” osób niepełnoletnich. Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas warsztatów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia i zabawy, uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą.

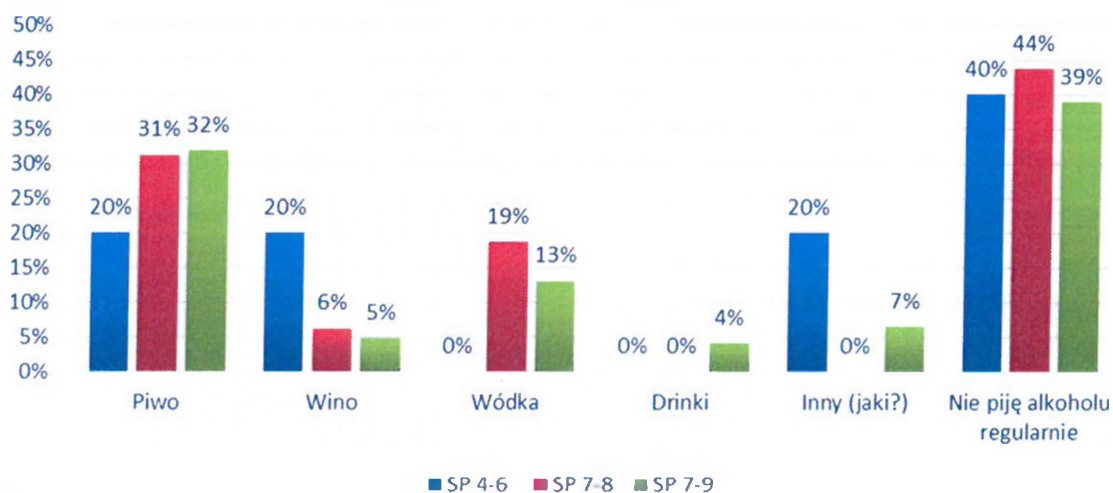
Oprócz okoliczności inicjacji ważne było także to, jak często młodzi ludzie sięgają po alkohol. Młodszy uczniowie przyznają, że zdarzyło im się to tylko raz w życiu (SP 4-6 – 100%; SP 7-8 – 69%). Jednakże starsi uczniowie przyznają się do spożywania rzadziej niż raz w miesiącu (SP 7-8 – 12%; PONADSP – 51%) oraz kilka razy w miesiącu (PONADSP - 23%).

Jak często pijesz alkohol?

W następnej kolejności uczniowie zapytani zostali o rodzaj wypijanego alkoholu. Uczniowie generalnie najczęściej sięgają po piwo (SP 4-6 – 20%; SP 7-8 – 31%, PONADSP – 32%). 20% uczniów klas 4-6 wskazało na wino, a 19% SP 7-8 i 13% PONADSP na wódkę.

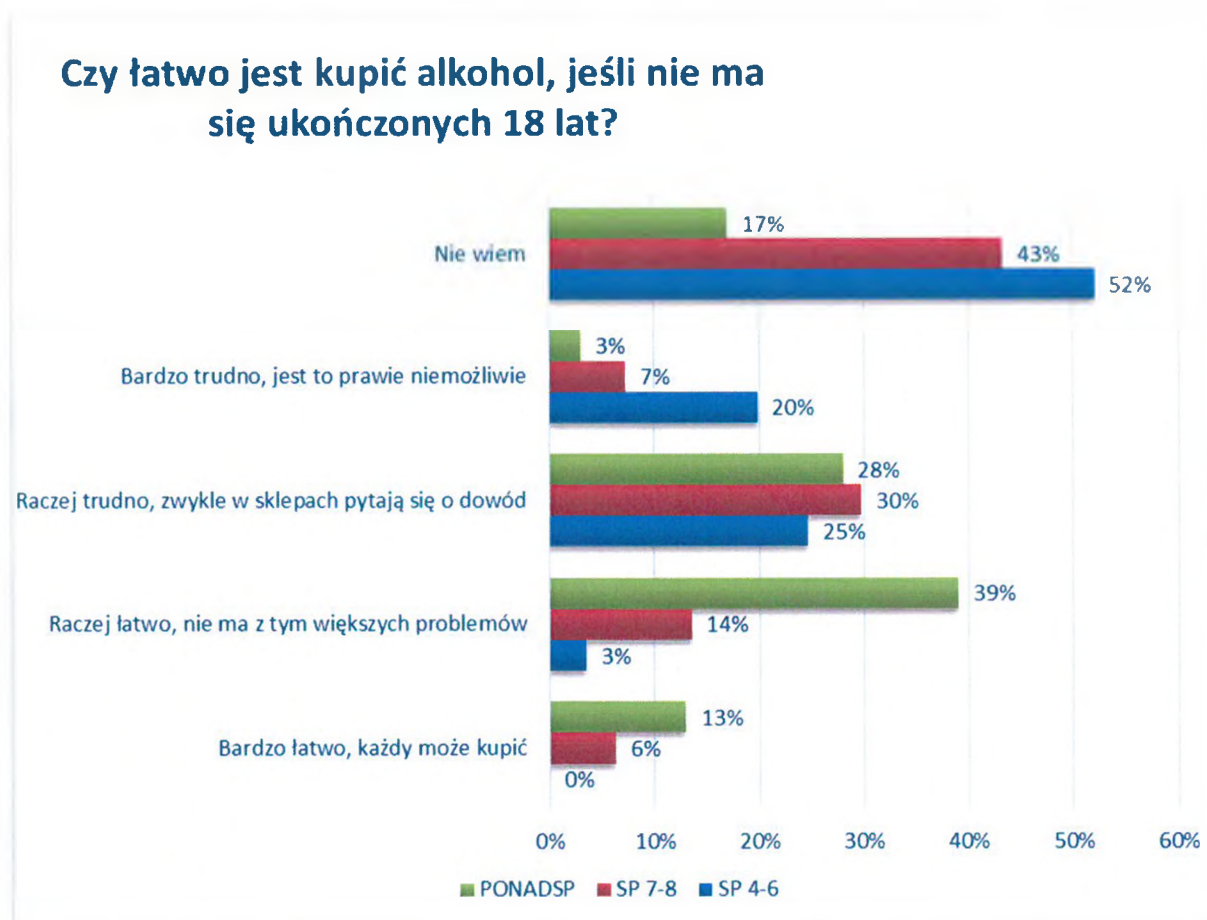
Rodzaj spożywanego alkoholu

Kolejnym ważnym pytaniem, na które odpowiadali uczniowie było to dotyczące subiektywnej oceny dostępności alkoholu dla osób poniżej 18 roku życia. Pokazane poniżej wyniki sugerują, że 52% uczniów klas 4-6 SP, 43% 7-8 SP oraz 17% PONADSP nie wie, czy da się kupić

alkohol, gdy nie ma ukończonego 18 r.ż. Może to sugerować, że ta część uczniów nigdy nie podejmowała próby nabycia alkoholu.

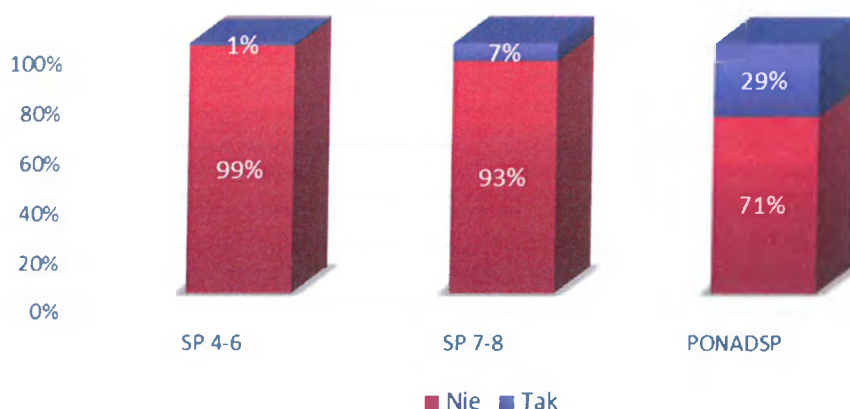
Młodszy uczniowie w większości wyrażają opinie, że zakup alkoholu dla nieletnich jest trudny: łącznie 43% SP 4-6 oraz 37% SP 7-8, natomiast 52% najstarszych uczniów wskazuje, że jest to bardzo łatwe i raczej łatwe, co oznacza, że mogą oni lub ich rówieśnicy być klientami w punktach ze sprzedażą alkoholu.

Mimo słabnącej popularności papierosów w naszym społeczeństwie są one wciąż atrakcyjną używką dla młodzieży. Zapytano uczniów, czy kiedykolwiek próbowali papierosa oraz w jakich okolicznościach. Inicjację nikotynową ma za sobą 1% uczniów klas 4-6, 7% uczniów klas 7-8 oraz 29% PONADSP.

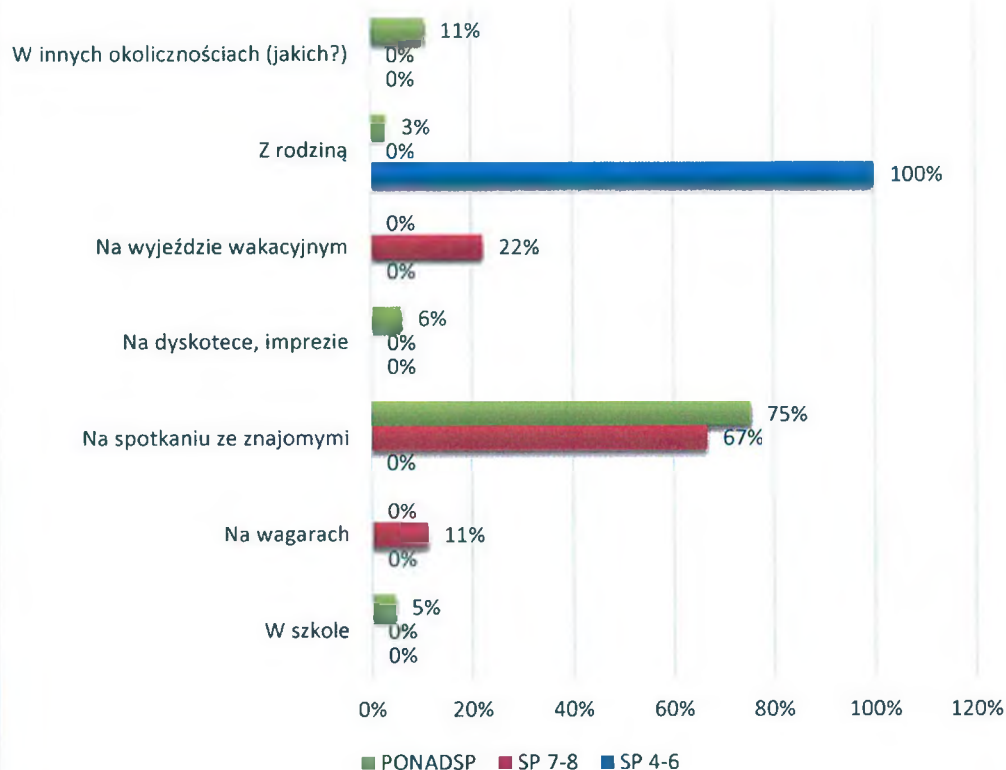
Czy kiedykolwiek próbowałeś papierosa?

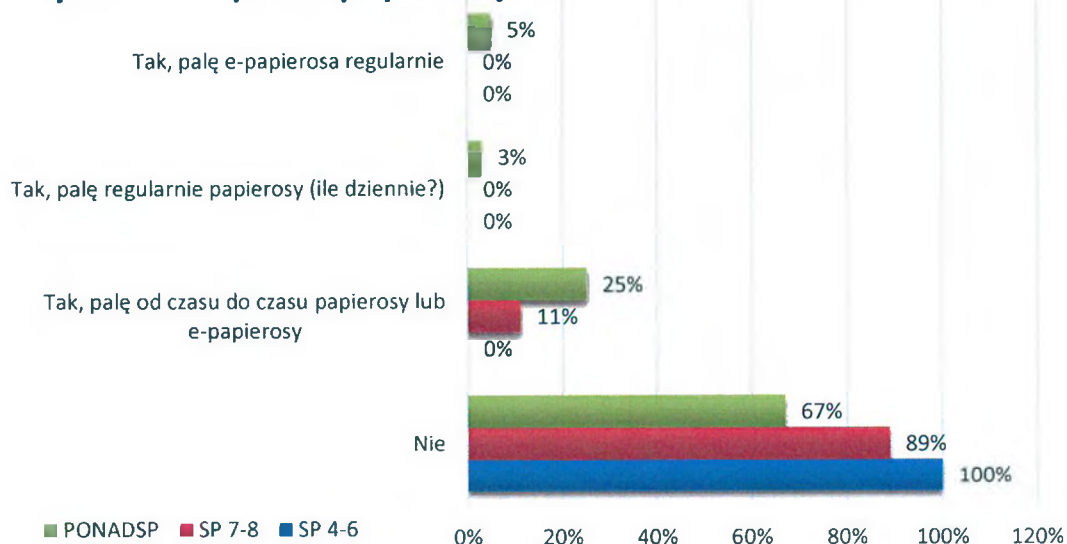
Wśród odpowiedzi twierdzących najczęściej wskazywaną przez uczniów okolicznością zapalenia pierwszego papierosa dla najmłodszych uczniów było towarzystwo rodziny (SP 4-6 – 100%), natomiast dla starszych spotkanie ze znajomymi (SP 7-8 – 67%; PONADSP – 75%). Niepokojące jest, że część uczniów w tym pytaniu wskazała szkołę (PONADSP – 5%).

Zdecydowana większość uczniów deklaruje, że pomimo prób palenia tytoniu aktualnie tego nie robią (SP 4-6 – 100%; SP 7-8 – 89%; PONADSP – 67%). 11% uczniów klas 7-8 i 25% najstarszych uczniów przyznaje, że pali od czasu do czasu, a łącznie 8% PONADSP deklaruje, że pali regularnie tradycyjne lub e-papierosy.

Okoliczności inicjacji nikotynowej

Czy obecnie palisz papierosy?

W kolejnym pytaniu uczniowie udzielali odpowiedzi na temat subiektywnej oceny łatwości, z jaką można dokonać zakupu papierosów. 92% uczniów klas 4-6 oraz 65% uczniów klas 7-8 uważa, że jest to raczej i bardzo trudne, jednakże odsetek młodych ludzi uważających, że nie ma z tym większego problemu jest zauważalny (SP 4-6 – 8%; SP 7-8 – 35%; PONADSP – 68%).

Wyniki badania dowodzą, iż najczęściej konsumowanym środkiem psychoaktywnym przez badanych uczniów jest alkohol.

Niepokojące jest, iż w picu alkoholu towarzyszą młodym ludziom, jak wskazali w badaniu, także rodzice oraz inni dorośli członkowie rodziny. To dowodzi, iż działaniami edukacyjnymi należy objąć obok młodzieży również dorosłych, w tym rodziców i opiekunów.

Młodzi ludzie są bardziej podatni na doznawanie szkód fizycznych, emocjonalnych i społecznych, wynikających zarówno ze spożywania alkoholu przez nich samych, jak i przez innych. Skutki picia alkoholu (przede wszystkim przez członków rodziny) szczególnie dotyczą dzieci. Prowadzi to często do rozpadu tychże rodzin, zubożenia materialnego i emocjonalnego, zaniedbywania, przemocy czy straconych szans. Picie alkoholu przez ludzi młodych jest w dużej mierze odzwierciedleniem postaw i obyczajów powszechnie występujących wśród ludzi dorosłych.

Analiza realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2020 wskazuje, iż wzrasta liczba rodziców borykających się z problemem uzależnienia ich dziecka, którzy zwracają się o pomoc do specjalistów, a także zmniejszyła się liczba osób zgłaszających swoich bliskich z problemem uzależnienia do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jest to efekt prowadzonej działalności informacyjnej, edukacyjnej profilaktyki uzależnień (szczególnie w mediach), w wyniku której rodzice są bardziej czujni i świadomi niebezpieczeństw, jakie niosą uzależnienia od alkoholu, tytoniu, narkotyków.

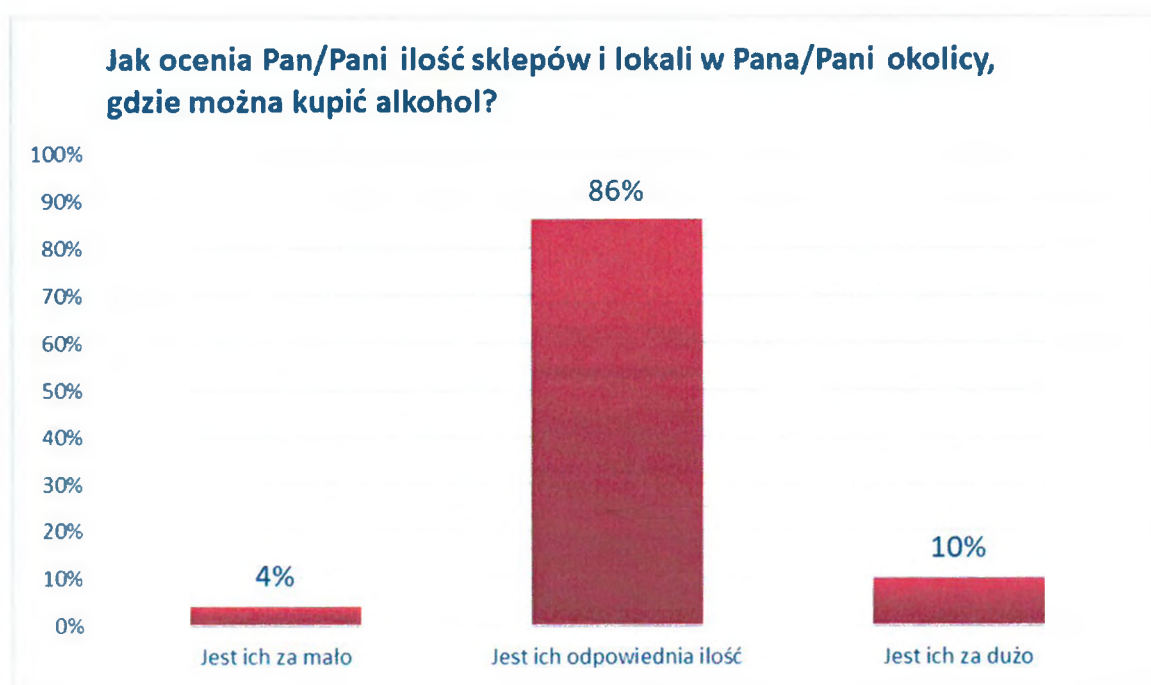
O wielkości problemu alkoholowego w środowisku lokalnym świadczą także dane z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wnioski kierowane do Komisji o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkohol najczęściej składają bliscy osób nadużywających alkohol. Statystyki pokazują, że 70 – 80 % sprawców przemocy wobec najbliższych jest w chwili popełnienia czynu pod wpływem alkoholu.

Na podstawie Uchwały Nr LVII/439/18 z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Żyrardowa wydano:

- 75,0 % maksymalnej liczby zezwoleń zawierających do 4,5% alkoholu oraz na piwo przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 76,2 % maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających od 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 81,4% maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 73,3% maksymalnej liczby zezwoleń zawierających do 4,5% alkoholu oraz na piwo przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,
- 46,7% maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających od 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,
- 48,6% maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Są to dane na dzień 23.11.2020 roku uzyskane z Wydziału Działalności Gospodarczej.

W badaniach ankietowych 86% mieszkańców Miasta Żyrardów uważa, że w okolicy znajduje się odpowiednia liczba punktów, w których można kupić alkohol. 10% respondentów deklaruje, że na terenie jest ich za dużo, a 4% jest zdania, że jest ich za mało.

Powyższe informacje dotyczące problemów związanych z piciem alkoholu przez mieszkańców oraz wyniki badań i wnioski, jakie uzyskano dokonując analizy realizacji programu w 2020 roku posłużyły do ustalenia celów i zadań w ramach realizacji programu na rok 2021. Wynika z nich, iż działania prewencyjne w zakresie poprawy zachowań zdrowotnych ukierunkowane powinny być na wszystkich mieszkańców, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci i młodzież oraz ich rodziców. Zasadne jest również włączanie w działania instytucji, osób poprzez budowanie koalicji na rzecz szerzenia profilaktyki alkoholowej wśród mieszkańców.

ZASOBY LOKALNE DO PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I POMOCOWEJ

1) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Komisja inicjuje działania w zakresie określonym w art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w tym pełni funkcję doradczą i opiniującą przy konstruowaniu i realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności z uchwałami określającymi warunki lokalizacji i limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

2) Poradnie Leczenia Uzależnień

Zakłady leczenia odwykowego realizują programy psychoterapii uzależnień i współuzależnień oraz udzielają indywidualnych świadczeń zapobiegawczo – leczniczych i rehabilitacyjnych osobom uzależnionym od alkoholu i członkom ich rodzin.

3) Podstawowa opieka zdrowotna

Dokonuje wczesnego rozpoznawania ryzykownego i szkodliwego picia alkoholu przez osoby nieuzależnione i wynikających z tego szkód zdrowotnych oraz podejmuje interwencje w celu ograniczania picia alkoholu przez tych pacjentów, może stosować procedury przesiewowe służące wczesnemu wykrywaniu uzależnienia od alkoholu i kierowanie osób z podejrzeniem uzależnienia do konsultacji w poradniach lub przychodniach leczenia odwykowego.

4) Placówki oświatowe, oświatowo – wychowawcze

Prowadzą profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną adresowaną do dzieci i młodzieży oraz rodziców. W placówkach oświatowych pracują osoby posiadające uprawnienia do realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych.

5) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Ośrodek udziela pomocy społecznej osobom i rodzinom, m. in. dotkniętym problemami uzależnień od alkoholu lub narkotyków. Zadaniem pomocy społecznej jest również zapobieganie trudnym

sytuacjom życiowym poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielniania osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem. MOPS współpracuje z Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych UM.

6) Komenda Powiatowa Policji i Straż Miejska

Służby te realizują zadania związane w szczególności z zapobieganiem destrukcyjnym skutkom zachowań osób nietrzeźwych w miejscach publicznych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Realizują również programy informacyjno – edukacyjne adresowane do dzieci i młodzieży. Komenda Policji realizuje wraz z Miastem program pn. „Trzeźwi kierowcy” skierowany do dorosłych mieszkańców.

7) Centrum Kultury i AQUA Żyrardów

Instytucje te promują bezpieczny i „wolny” od środków psychoaktywnych styl spędzania wolnego czasu, w szczególności w ramach realizacji programów adresowanych do dzieci i młodzieży.

8) Sąd Rejonowy

III Wydział Rodzinny i Nieletnich orzeka m. in. o obowiązku leczenia odwykowego.

9) Organizacje pozarządowe i grupy samopomocowe

W Żyrardowie działa kilka grup samopomocowych, kilkanaście stowarzyszeń realizujących całoroczne programy na rzecz dzieci, młodzieży i dorosłych. Funkcjonuje kilka Grup Samopomocowych oraz Stowarzyszenie, które realizuje programy pomagające w wychodzeniu z uzależnienia oraz z zakresu przeciwdziałania przemocy.

CELE PROGRAMU

Cel główny: Ograniczanie szkodliwego spożywania alkoholu i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych

Cele szczegółowe

1. Poprawa stanu zdrowia i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.
2. Ograniczanie szkód, jakie niesie uzależnienie od alkoholu.
3. Ograniczanie liczby młodych ludzi spożywających alkohol.
4. Ochrona dzieci i młodzieży przed presją skłaniającą do picia alkoholu oraz zmniejszanie szkód, jakie może bezpośrednio lub pośrednio wyrządzić im alkohol.
5. Ograniczenie rozmiarów naruszenia prawa lub innych zakłóceń życia publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu.
6. Rozwijanie współpracy na rzecz profilaktyki uzależnień.

ROZDZIAŁ I Zadania przyjęte do realizacji programu

ZADANIE I Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

CEL: Poprawa stanu zdrowia i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.

Sposób realizacji:

1. Realizacja ponadpodstawowych programów psychoterapii dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych wykraczających poza zakres kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia.
2. Realizacja programów psychoterapii uzależnienia dla wybranych grup pacjentów, w tym dla: młodzieży, osób niesłyszących, ofiar przemocy domowej, mieszkańców domów pomocy społecznej.
3. Realizacja programu korekcyjnego TUKAN dla młodzieży używającej środków psychoaktywnych.
4. Podnoszenie kwalifikacji pracowników lecznictwa odwykowego poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, sympozjach, superwizjach i innych formach spotkań.
5. Współpraca z biegłymi celem wykonywania przez nich opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
6. Zakup i upowszechnianie materiałów edukacyjnych, informujących o istocie uzależnień.
7. Upowszechnianie informacji o placówkach lecznictwa odwykowego i ich ofertach.
8. Wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
9. Organizacja obozów terapeutycznych i innych przedsięwzięć z udziałem osób uzależnionych i ich rodzin, mających charakter integracyjny promujących spędzanie wolnego czasu bez alkoholu oraz sprzyjających budowaniu zdrowych więzi rodzinnych.

Wskaźniki:

- liczba osób leczących się w trybie ambulatoryjnym,
- liczba młodzieży uczestniczącej w programie TUKAN,
- liczba szkoleń i innych form podnoszenia kwalifikacji sfinansowanych ze środków programu.

ZADANIE II Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

CEL: Ograniczanie szkód jakie niesie uzależnienie od alkoholu.

Sposób realizacji:

1. Realizacja poradnictwa specjalistycznego.
2. Dofinansowanie realizacji zajęć opiekuńczo - wychowawczych dzieci i młodzieży

- z grup ryzyka, w tym z rodzin z problemem alkoholowym.
3. Wspieranie i finansowanie programów pomocowych skierowanych do osób doświadczających przemocy w rodzinie.
  4. Realizacja procedury niebieskiej karty wynikającej z uprawnień Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
  5. Aktualizacja informatora o instytucjach, placówkach i innych podmiotach działających na rzecz ofiar przemocy domowej.
  6. Pokrycie kosztów dodatkowych szkoleń i materiałów edukacyjnych dla pracowników placówek leczenia uzależnienia od alkoholu.

Wskaźniki:

- liczba dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo – wychowawczych,
- liczba osób korzystających z pomocy specjalistów (liczba porad),
- liczba spraw kierowanych przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przemocy.

ZADANIE III Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także pozalekcyjnych programów opiekuńczo -wychowawczych

Cel: Ograniczanie liczby młodych ludzi spożywających alkohol.

Sposób realizacji:

1. Realizacja programów o tematyce profilaktyki uzależnień oraz rozwój umiejętności społecznych celem opóźniania inicjacji alkoholowej, nikotynowej u dzieci i młodzieży, oraz programów adresowanych do rodziców i nauczycieli doskonalących ich umiejętności wychowawcze.
2. Wspomaganie finansowe realizacji na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
3. Dofinansowanie letniego i zimowego wypoczynku w mieście oraz w formie wyjazdowej dla dzieci i młodzieży.
4. Organizowanie spotkań, narad roboczych i konferencji sprzyjających wymianie doświadczeń w zakresie pracy profilaktycznej z młodzieżą.
5. Realizacja programów profilaktyczno- interwencyjnych dla młodzieży upijającej się.
6. Realizacja środowiskowych programów i innych zajęć alternatywnych wobec uzależnień, adresowanych do mieszkańców, promujących życie bez alkoholu i innych środków psychoaktywnych.
7. Realizacja środowiskowych i pozalekcyjnych zajęć sportowych i sportowo - rekreacyjnych przez uczniowskie kluby sportowe.
8. Realizacja dla rodziców oraz innych osób dorosłych zajęć warsztatowych rozwijających ich umiejętności wychowawcze i radzenia sobie w sytuacjach trudnych z dziećmi, w tym w sytuacjach eksperymentowania przez nie z substancjami psychoaktywnymi.
9. Organizacja lokalnych imprez promujących zdrowy i trzeźwy styl życia oraz

- inicjowanie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobów spożywania napojów alkoholowych.
10. Organizacja spotkań z realizatorami działań profilaktycznych.
  11. Przekazywanie podziękowań, nagród dla realizatorów działań profilaktycznych oraz laureatów konkursów profilaktycznych.
  12. Edukacja publiczna z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień poprzez, zamieszczanie artykułów prasowych, zamieszczanie na stronie internetowej Miasta informacji o działaniach podejmowanych na terenie miasta w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.
  13. Udział w ogólnopolskich, regionalnych oraz organizacja lokalnych, edukacyjnych kampanii społecznych.
  14. Zakup i dystrybucja ulotek, broszur, plakatów, literatury, czasopism specjalistycznych informatorów i innych materiałów, związanych z realizacją zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
  15. Podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi.
  16. Organizacja imprez kulturalnych i innych przedsięwzięć w tym rekreacyjno – sportowych dla dzieci i młodzieży wskazujących prozdrowotne formy wypoczynku.

Wskaźniki:

- liczba dzieci i młodzieży, rodziców i kadry pedagogicznej uczestniczących w działaniach realizowanych w ramach szkolnych programów profilaktyki.

ZADANIE IV Zwiększenie dostępności form aktywności – alternatywnych w stosunku do używania alkoholu i tytoniu

Cel: Ochrona dzieci i młodzieży przed presją skłaniającą do picia alkoholu oraz zmniejszanie szkód, jakie może bezpośrednio lub pośrednio wyrządzić im alkohol.

Sposób realizacji:

1. Dofinansowanie działań prozdrowotnego spędzania wolnego czasu na rzecz dzieci i młodzieży, w tym rozwijających talenty.
2. Wskazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego poprzez organizowanie festynów, imprez sportowych z udziałem znanych osobistości życia publicznego, kulturalnego i sportowego.
3. Działalność profilaktyczna, w tym pozalekcyjne zajęcia kulturalne, sportowe jako element programów opiekuńczo – wychowawczych.
4. Świadczenie pomocy dla środowisk zagrożonych – poprzez umożliwienie spędzania czasu wolnego rozwijających zainteresowania własne.
5. Wspieranie podejmowanych działań mieszkańców w zakresie wskazywania form prozdrowotnego czasu wolnego, poprzez np.: dofinansowanie/sfinansowanie programów, biletów wstępu na lodowisko, na basen, do kina, teatru oraz sfinansowanie wynajmu sali, kosztów pobytu i transportu.

Wskaźniki:

- - liczba zrealizowanych przedsięwzięć wskazujących na prozdrowotne formy spędzania czasu wolnego,
- liczba podmiotów będących organizatorami wypoczynku letniego oraz liczba uczestników form wyjazdowych i w miejscu zamieszkania.

ZADANIE V Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Cel: Rozwijanie współpracy na rzecz profilaktyki uzależnień

Sposób realizacji:

1. Włączenie instytucji, organizacji pozarządowych, osób fizycznych, kościoła w wykonywanie zadań wynikających z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Współpraca z Policją, Sądem, Strażą Miejską, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w realizacji programu na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zapobiegania przemocy w rodzinie.
3. Wspieranie działań podejmowanych przez instytucje, stowarzyszenia i inne podmioty, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych, m. in. poprzez organizację i finansowanie spotkań realizatorów działań profilaktycznych, zakupy materiałów, udział w spotkaniach, wynajem sali oraz obejmowanie patronatu imprez przez nich organizowanych.
4. Wspieranie działań podejmowanych przez instytucje, stowarzyszenia i inne podmioty, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych, m.in. poprzez dofinansowanie programów profilaktycznych służących promowaniu zdrowego trybu życia bez używek, organizację i dofinansowanie szkoleń rozwijających umiejętności w zakresie profilaktyki uzależnień oraz zakupy materiałów związanych z realizacją działań w zakresie profilaktyki.
5. Doposażenie w sprzęt niezbędny do realizacji działań profilaktyki uzależnień, podmiotów i instytucji zajmujących się działaniami na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.
6. Współpraca merytoryczna, udzielanie rekomendacji, wymiana informacji oraz wręczanie podziękowań za działania profilaktyczne na rzecz mieszkańców.
7. Promowanie dobrych praktyk w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wskaźniki:

- liczba podmiotów uczestniczących w realizacji programu,
- liczba zawartych umów i zleceń.

ZADANIE VI Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się profilaktyką ryzykownych zachowań

Cel: Rozwijanie współpracy na rzecz profilaktyki uzależnień

Sposób realizacji.

1. Współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacjami Pozarządowymi, Grupami samopomocowymi, kościołami i innymi podmiotami – w ramach prowadzonych przez nie działań w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Wspieranie działań profilaktycznych prowadzonych przez: Organizacje Pozarządowe, Samorządy Mieszkańców, placówki oświatowe, jednostki organizacyjne Miasta, kościoły i inne instytucje poprzez zakup nagród i podziękowań za podejmowanie działań na rzecz profilaktyki uzależnień wśród mieszkańców.
3. Koordynowanie działań profilaktyki uzależnień poprzez organizowanie spotkań realizatorów, a także wzajemną wymianę informacji i doświadczeń.
4. Współpraca z Sądem, Policją, Strażą Miejską, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w realizacji programu na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wskaźniki:

- liczba przedsięwzięć na rzecz profilaktyki wspieranych przez Miasto.

ZADANIE VII Działania na rzecz ograniczania dostępności alkoholu, szczególnie dla nieletnich oraz bezpieczeństwa w miejscach publicznych na terenie miasta Żyrardowa

CEL: Ograniczenie rozmiarów naruszenia prawa lub innych zakłóceń życia publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu.

Sposób realizacji:

1. Współpraca z Policją, Strażą Miejską w realizacji działań na rzecz młodzieży profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Współpraca z Wydziałem Działalności Gospodarczej i innymi podmiotami w zakresie przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi, w tym zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
3. Współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej, Policją, Strażą Miejską, Wydziałem Działalności Gospodarczej i innymi podmiotami na rzecz podejmowania inicjatyw dotyczących ograniczenia dostępności alkoholu i przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi na terenie Miasta Żyrardowa.
4. Zorganizowanie szkolenia dla sprzedawców alkoholu.
5. Wspieranie organizacji imprez plenerowych bez sprzedaży napojów alkoholowych.
6. Włączanie się do lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich kampanii edukacyjno – profilaktycznych.

Wskaźniki:

– liczba zdarzeń zarejestrowane przez kamery monitoringu i podjęte interwencje Straży

Miejskiej,

- liczba sprzedawców napojów alkoholowych biorących udział w szkoleniu.

ROZDZIAŁ II Zadania i Kompetencje członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Komisja powoływana Zarządzeniem Prezydenta Miasta realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności:

- 1) wydawanie postanowień dotyczących zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Miasta Żyrardowa;
- 2) prowadzenie kontroli przestrzegania warunków i zasad sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na podstawie upoważnienia Prezydenta Miasta; profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 3) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 4) prowadzenie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

2. Do kompetencji Komisji należą również zadania wynikające z [ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii](#) oraz [ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie](#), w tym:

- 1) podejmowanie działań mających na celu zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych współuzależnionych, w tym: dokonywanie analizy potrzeb w tym zakresie.
- 2) udzielanie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy psychospołecznej i prawnej:
  - a) przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia lub objęcie terapią,
  - b) motywowanie i zobowiązywanie do podjęcia leczenia odwykowego,
  - c) kierowanie do biegłych w przedmiocie orzekania o uzależnieniu,
  - d) kierowanie spraw do sądu o wydanie orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
  - e) podejmowanie działań zmierzających zapobieganiu przemocy w rodzinie,
  - f) kierowanie osób uzależnionych i uwikłanych w przemoc domową do specjalistów i instytucji świadczących usługi specjalistyczne,
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy:

- a) inicjowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży,
  - b) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym ze szczególnym naciskiem na promocję zdrowego stylu życia, kierowanych do dzieci i młodzieży,
  - c) wspieranie realizacji pozalekcyjnych programów sportowych, opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu:
- a) prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,
  - b) podejmowanie działań wobec firm prowadzących reklamę napojów alkoholowych w sposób niezgodny z przepisami,
  - c) podejmowanie działań informacyjnych i profilaktycznych skierowanych do kierowców pojazdów mechanicznych,
  - d) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż alkoholu.
- 5) Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi w rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy w rodzinie:
- a) organizacja i współorganizacja szkoleń, debat, konferencji i imprez profilaktycznych,
  - b) wspieranie organizacji pozarządowych, instytucji działających na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin m. in. poprzez czynny udział w spotkaniach.
- 6) Podnoszenie własnych kwalifikacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach, kursach i konferencjach. Koszty dojazdu i pobytu związane z uczestnictwem w szkoleniach, kursach i konferencjach finansowane jest ze środków programu.
- 7) Z posiedzeń komisji sporządzane są protokoły podpisane przez przewodniczącego komisji.
- 8) Koszty realizacji zadań przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowane jest ze środków programu.
- 9) Za udział w posiedzeniach dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagradzanie naliczane według zasad:
- a) wynagrodzenie, naliczane jest w oparciu o listę obecności podpisaną przez przewodniczącego komisji;
  - b) wysokość wynagrodzenia za czynności wykonywane, w ramach jednego posiedzenia, sprawowania obowiązków dla gminnej komisji wynosi:
    - dla członka Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 8% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników obowiązującego w 2021 r., zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2021 r.
    - dla przewodniczącego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 14% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w 2021 r., zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2021 r.

ROZDZIAŁ III Realizatorzy Programu

1. Realizatorem programu jest Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Żyrardowa. Pełni on rolę koordynatora działań w zakresie zadań gminy, które wynikają z przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w tym:

- a) koordynacja programu oraz realizacja niektórych jego zadań,
- b) organizacja konkursów na wykonanie poszczególnych zadań, nabór wniosków i ofert w ramach programu,
- c) współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- d) udział w naradach i szkoleniach, organizowanych w szczególności przez samorząd województwa i Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii,
- e) kontrola realizacji zadań programu zleczanych innym podmiotom,
- f) zbieranie danych na temat problemów alkoholowych na terenie miasta.

2. Współrealizatorami programu są:

- 1) Miejskie jednostki organizacyjne, które posiadają niezbędną wiedzę, doświadczenie i potencjał kadrowy w zakresie zagadnień objętych programem.
- 2) Organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz inne instytucje i osoby fizyczne poprzez zlecanie zadań programu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- 3) Placówki służby zdrowia.
- 4) Wydział Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Żyrardowa w zakresie:
  - Koordynowanie i udział w kontroli podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż/podawanie napojów alkoholowych.
  - Monitorowanie i nadzór w zakresie wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż/podawanie napojów alkoholowych.
  - Przygotowanie informacji z wyników kontroli w zakresie przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi.

ROZDZIAŁ IV Finansowanie programu

Źródłem finansowania zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są dochody Miasta w 2021 roku, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, jak również dochody z 2020 roku niewykorzystane na realizację zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020. Zadania Programu finansowane są także ze środków będących w posiadaniu instytucji, służb i organizacji pozarządowych, realizujących przypisane im ustawowo lub statutowo zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zlecanie zadań ujętych w Programie nastąpi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Podmioty realizujące zadania programu składają sprawozdanie z realizacji zadania; są zobowiązane do każdorazowego zamieszczania informacji o źródle dofinansowania lub

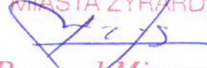

finansowania zadania.

Zadania realizowane w ramach niniejszego Programu mogą być również finansowane z dotacji celowych, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także z darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.

ROZDZIAŁ V Ewaluacja Programu

Realizację zadań programu zaplanowano do 31 grudnia 2021 r. Ewaluacja działań na bieżąco przez cały rok przez koordynatora projektu. Sprawozdanie z realizacji Programu Prezydent Miasta Żyrardowa przedkłada Radzie Miasta Żyrardowa do końca II kwartału 2022 roku.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA ŻYRARDOWA

Ryszard Mirgos